

## اثرات درمانی اسپلینت‌های Stabilization بر اختلالات مفصل گیجگاهی فکی

دکتر افسانه شاه‌رخی‌راد\* - دکتر حبیب حاجی میرآقا\*\* - دکتر علیرضا کشواد\*\*\* - دکتر سکینه نیکزاد\*\*

\*- استادیار گروه آموزشی پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین و مرکز تحقیقات دندانپزشکی تهران.

\*\* - استادیار گروه آموزشی پروتزهای ثابت دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

\*\*\* - استادیار گروه آموزشی پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه شاهد.

### چکیده

زمینه و هدف: استفاده از اپلاینس‌های اکلوزالی در درمان بیماران دارای اختلالات مفصل گیجگاهی فکی شایع است. گزارش شده که این اپلاینس‌ها سمپتوم‌ها و علائم کلینیکی این بیماران را بهبود می‌بخشند، هر چند هنوز شواهد علمی کافی برای اثبات این ادعای کلینیکی در دسترس نمی‌باشد. هدف از این مطالعه ارزیابی اثرات کوتاه مدت (هشت هفته) اسپلینت‌های Stabilization در درمان بیماران با اختلالات مفصل گیجگاهی فکی می‌باشد.

روش بررسی: در این مطالعه کارآزمایی بالینی هفده بیمار با اختلال مفصل گیجگاهی فکی که به دنبال درمان بیماری خود بودند، معیارهای ورود به مطالعه را داشتند و به مدت هشت هفته تحت درمان توسط اسپلینت‌های Stabilization قرار گرفتند، بیماران قبل و پس از درمان به سئوالهای پرسشنامه پاسخ داده و معاینات کلینیکی سیستم جوته نیز از ایشان به عمل آمد. در پایان یافته‌های مطالعه توسط آزمون Wilcoxon Signed Ranks مورد آنالیز آماری قرار گرفتند.

یافته‌ها: پس از اسپلینت‌تراپی کاهش آماری معنی‌داری در Clinical dysfunction index ( $P=0/000$ ) و همچنین Anamnestic dysfunction index ( $P=0/020$ ) مشاهده شد؛ میزان حساسیت عضلات به لمس یا Muscle pain index نیز کاهش آماری معنی‌داری ( $P=0/002$ ) داشت.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد اسپلینت‌تراپی در درمان سمپتوم‌ها و علائم کلینیکی اختلالات TMD، بخصوص حساسیت عضلات به لمس مؤثر است.

کلید واژه‌ها: اختلالات مفصل گیجگاهی فکی - اکلوزن - اپیدمیولوژی - اتیولوژی - درمان - اسپلینت‌های اکلوزالی

پذیرش مقاله: ۱۳۸۵/۷/۴

اصلاح نهایی: ۱۳۸۵/۳/۲۹

وصول مقاله: ۱۳۸۴/۱۰/۲۰

نویسنده مسئول: مرکز تحقیقات دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران e-mail: ashahrokhi@tums.ac.ir

### مقدمه

واقع شده‌اند. (۴-۶)، سایر عوامل که در زمینه اثرات درمانی بحث شده‌اند شامل تغییرات ارتباط کنبدیل- فوسا، اثرات پلاسیبو و اثرات ایجاد ثبات در اکلوزن و همچنین افزایش ارتفاع عمودی اکلوزن می‌باشند. (۷)

در سالهای اخیر مطالعاتی در زمینه اثرات اکلوزال‌تراپی بر مفصل گیجگاهی فکی منتشر شده است. (۸-۱۱)، آنچه از این مطالعات استنباط می‌گردد این است که هنوز توافق عمومی در مورد اثرات درمانی اسپلینت‌ها بر مفصل گیجگاهی فکی

اپلاینس‌های اکلوزالی در درمان بیماران دارای اختلالات مفصل گیجگاهی فکی (TMD) به طور شایع مورد استفاده قرار دارند و گزارش شده که این اپلاینس‌ها سمپتوم‌ها و علائم کلینیکی این بیماران را بهبود می‌بخشند. (۱-۳)، هرچند هنوز اثرات درمانی اپلاینس‌ها کاملاً درک نشده است؛ اما عوامل متعددی همچون حذف یا تغییر تأثیر Proprioceptive input های مضر ناشی از تماسهای اکلوزالی و کاهش فعالیت Postural عضلات الواتور، در این رابطه مورد بحث